

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ochrana a licencování počítačového programu - právní monografie

Recenzovaná právní monografie autora Bohumíra Štědrone z roku 2010 představuje zásadní a především velmi žádoucí příspěvek k důležitému tématu, jímž je licencování a ochrana počítačových programů. Moderní informační a komunikační systémy se staly běžnou součástí života obyvatel. Pronikají nejen do všech zemí světa, do všech oborů a odvětví, ale také do života generací, které ještě donedávna výhody Internetu, elektronické pošty, celkové elektronizace našeho života neznaly a nevyužívaly.

Moderní technologie vše rychle a zásadně mění, prostupují veškeré lidské aktivity, ale cokoli se jich dotýká dává naprosto očividně přednost technickým, provozním a organizačním aspektům, přičemž stejně důležitý právní aspekt tohoto fenoménu soudobé společnosti zůstává dosud v pozadí. Problematika licencování a ochrany počítačových programů je z řady důvodů právně, věcně, fakticky i sémanticky složitá. To však nesmí znamenat, že ji má překotný rozvoj složitých informačních a komunikačních systémů zanedbávat a nepřímou tak podporovat negativní jev, jímž je porušování principů autorského práva a obecně ochrany nemotných statků v prostředí těchto systémů, a to v ohromujícím rozsahu.

Autor právní monografie se pustil do záslužné práce. Věren své příslovečné pracovitosti a odborné zdatnosti pohotově, především však fundovaně a do hloubky přispívá k aktuální diskuzi o ochraně tvůrčí duševní činnosti ve specifickém prostředí software. Licenční právo k němu představuje relativně nové, přitom velmi různorodé a specifické odvětví autorského práva. Práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti patří mezi hospodářská, sociální a kulturní práva, která chrání Listina základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku České republiky. Jejich zanedbávání, někdy dokonce otevřené ignorování ve spleťtém světě informačních a komunikačních systémů, představuje globální všeobecný problém. Protože většina licenčních smluv vznikla v prostředí anglosaského práva, které na rozdíl od kontinentální (římsko-germánské) právní kultury řeší některé zásady autorského práva diametrálně jinak (např. jeho převoditelnost), tato materie se nutně jeví jako spleťtá, někdy značně obtížně definovatelná a nepřehledná. Informační a komunikační technologie, elektronické komunikace obecně (především datové služby co do schopnosti velkých rychlostí a objemů přenášených dat) a nosiče dat se vyvíjejí velmi rychle a právo je tak obvykle při tvorbě pravidel regulace pozadu.

Autor recenzované publikace se proto zaměřil na to, aby zachytil současný stav problematiky právních aspektů tzv. open source software v právním řádu České republiky (této problematice se věnoval také ve své publikaci z roku 2009 (Štědroň, B.: Open Source software ve veřejné správě a soukromém sektoru, Grada Publishing, a. s., 2009, 128 stran, ISBN 978-80-247-3047-9). V úvodu své nové publikace zařadil obsáhlou základní terminologii, která bude sama o sobě nepochybně vítanou pomůckou pro právnickou ale i jinou odbornou obec, jež se jak v souvislosti s tímto odvětvím a navazujícími a doplňujícími právními předpisy v oboru autorského práva a informačních a komunikačních systémů a technologií setkává a musí se dobře orientovat nejen v právnických, ale i v

technických a komerčních termínech, často balancujících až na hraně pochybného slangu. Na tuto část navazuje přehled platné právní úpravy duševního vlastnictví v ČR, jejíž význam je při známé nadprodukci české legislativy rovněž nesporný. Hlavní část publikace tvoří kapitoly 4. – 14., které se podrobně zabývají koncepcí autorskoprávní ochrany, ochranou počítačového programu (jako předmětu ochrany podle autorského zákona), softwarovou licenci, open source software a souvisejícími otázkami. V příloze publikace autor zařadil texty relevantních směrnic Rady a Evropského parlamentu a Rady, které v rámci komunitárního práva upravují otázky právní ochrany počítačových programů, databází o dodržování práv duševního vlastnictví.

Autor recenzované publikace komentáře JUDr. Ing. Bohumír Štědroň, Ph.D., LL.M., je advokátem, soudním znalcem pro výpočetní techniku, kriminalistiku a autorská práva, vysokoškolským pedagogem a členem pracovní komise Legislativní rady vlády pro soukromé právo. Pracoval jako externí poradce pro informační technologie na Ministerstvu vnitra a jako externí poradce na Ministerstvu spravedlnosti pro projekt E-Justice. Jeho odborné zaměření, vynikající erudice a pracovitost vtiskly práci punc základní právnické publikace v oboru ochrany počítačového programu a obecně právní úpravy software. Přes své mládí patří B. Štědroň mezi naše přední odborníky v domácím a jistě i v mezinárodním kontextu a je jistě správné, že se o jeho názory a specifické znalosti začínají zajímat ve větší míře i veřejnoprávní sdělovací prostředky. Jeho nová publikace se řadí mezi velmi hodnotná díla. Tím, že poskytuje přehled o systemizaci stále zřetelněji se utvářejícího právního odvětví informačních a komunikačních systémů a elektronické komunikace, jak v rámci evropského, tak i vnitrostátního práva, přispívá k potřebnému uspořádání tohoto nového právního odvětví. Naše státní správa je dělí nesystematicky (lépe řečeno je tříští), proto se jeví o to více potřebné podporovat vše, co vede k dobré celkové orientaci o všech právních předpisech, zákonných i podzákonných v dynamicky se rozvíjejícím světě informačních a komunikačních systémů a technologií. Autor do své publikace přehledně zařadil texty souvisejících právních předpisů.

Publikace autora Bohumíra Štědroň je dle názoru recenzenta mimořádně zdařilá a jistě bude i vítaná a průlomová. Usnadňuje totiž orientaci v dané problematice, zejména ve vzájemných souvislostech a vztahu evropského práva a českého právního řádu, a v systému, kde jsou právní předpisy k danému problému povinně komplementární. Kniha je určena širokému okruhu čtenářů; mezi její čtenáře budou patřit zejména advokáti a právníci obecně, ale i manažeři a podnikatelé v oblasti informačních a komunikačních systémů, uživatelé elektronických komunikací, a (možná i povinně) studenti inženýrských, technických, ekonomických, manažerských a právnických fakult vysokých škol všech směrů. Především v prostředí technických univerzit totiž mezi studenty převládá názor, že „beztrestném loupení“ nejen počítačových programů, ale všeho, co jedinečný globální informační a komunikační systém, Internet, přenáší, a co je v jeho síti sítí dostupné, je normální a správné. Tento stav dosahuje už takového stupně, že zacházení s autorskými právy contra legem je v prostředí vysokoškolských studentů nejen povšechně tolerováno, ale přímo povýšeno na obecnou normu chování. Užitečnou pomůckou pro spolehlivou orientaci v právní úpravě ochrany a licencování počítačového programu a souvisejících otázek se stane nepochybně i pro soudce a státní zástupce, jakož i právníky, působící v oblasti veřejné správy.

JUDr. Zdeněk Vaníček

Recenze publikace

Ochrana a licencování počítačového programu – právní monografie

Autor: Bohumír Štědroň

(Wolters Kluwer Česká republika, a.s., 2010; 220 stran;

ISBN 978-80-7357-555-7)

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Stanovisko Spolku pro ochranu osobních údajů k právní úpravě cookies v České republice od začátku roku 2022](#)
- [Základní právní aspekty smart kontraktů - část 2.](#)
- [Úvod do práva smart kontraktů - část 1.](#)
- [Streamování počítačových her z pohledu práva](#)
- [Právní změny v oblasti e-commerce: přísnější pravidla pro objednávková „tlačítka“ v e-shopech](#)
- [QUO vadis 2019?](#)
- [Současná evropská rozhodovací praxe ve věcech omezování internetového prodeje a konec geo-blockingu](#)
- [Režim Safe Harbour v rámci poskytování hostingových služeb](#)
- [Live streaming programů po internetu a povinnost šíření \(must carry\) ve světle judikatury Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Poučovací povinnost advokáta a odpovědnost za škodu při výkonu advokacie](#)
- [Novela zákona o ochranných známkách](#)